

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

17

(83)

JOI, 24 APRILIE
1969, ANUL III

Foto: CR. PREPENTĂ

Cutezătozii

CONFERINȚA UNIUNII ASOCIAȚIILOR STUDENTEȘTI DIN ROMÂNIA

Săptămîna trecută s-a desfășurat la București, într-o atmosferă tinerească, de lucru intens, cea de a VII-a Conferință a Uniunii Asociațiilor Studentești din România. Reprezentanții studențimii din toate centrele universitare din țara noastră au luat în dezbatere o serie de probleme dintre cele mai importante, care preocupă tinăra generație de intelectuali, subliniind poziția de angajare hotărâtă, conștientă, a studențimii în slujba cauzei construcției socialiste, comuniste, în slujba progresului și prosperității patriei. Așa cum era și firesc, în centrul dezbaterilor au stat probleme legate de îmbunătățirea continuă a învățaturii, a acumulării unui bagaj de cunoștințe teoretice și practice, care să dea posibilitatea tinerilor intelectuali ca o dată cu terminarea studiilor universitare să participe cu forțe sporite la ridicarea României socialiste pe noi trepte ale civilizației și progresului. Au fost dezbătute, de asemenea, probleme legate de pregătirea politică și ideologică a studenților noștri, probleme legate de educație.

În tot timpul lucrărilor, Conferința s-a bucurat de o deosebită atenție din partea conduc

cerii de partid și de stat, din partea tovarășului Nicolae Ceaușescu personal, din partea întregii opinii publice, ca o expresie directă a încrederii cu care este înconjurată studențimea, formată din fii de muncitori, țărani și intelectuali, considerată ca o forță activă a societății noastre socialiste în plină dezvoltare.

În ultima zi a lucrărilor, delegații au primit în mijlocul lor, cu ovații și puternice aplauze, conducerea de partid și de stat. Într-o atmosferă de puternic entuziasm, a luat cuvîntul tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Comitetului Central al Partidului Comunist Român, președintele Consiliului de Stat, care s-a referit la sarcinile ce revin studențimii din țara noastră în însușirea cunoștințelor științifice și culturale, în ridicarea nivelului politic și ideologic, în formarea unei înalte conștiințe comuniste. Cuvîntarea secretarului general al partidului a fost subliniată în repetate rînduri de cei prezenți cu îndelungate și vii aplauze, ca o dovadă a profundului atașament al studențimii față de politica Partidului Comunist Român, față de patria noastră — România socialistă.

PETRE GHELMEZ

RADAR MAGNETUL UZINEI

Îmi amintesc de mărturisirea unui prieten. Cînd era copil, cu vreo treizeci de ani în urmă, îmi povestea el, din casa în care locuia, făcea pînă la școală jumătate de oră, iar pînă la cea mai apropiată fabrică, un ceas încheiat. Acum stă tot acolo, dar pe o rază de numai doi kilometri, adică pe distanța pe care o parcurge, cu pasul obișnuit, în 20—25 de minute și pe care o cuprinde limpede cu privirea din balconul casei, se găsesc nu mai puțin de trei școli și un număr aproape dublu de unități industriale. Și trebuie să vă spun că prietenul meu locuiește într-un oraș ca multe altele de provincie. În cartierul bucureștean Titan, de pildă, un drum pe străzi de jumătate de oră înseamnă azi înțînirea cu un număr de cîteva ori mai mare de școli, de uzine și fabrici.

M-am gîndit la toate acestea, acum, cînd cu fiecare zi ce ne apropie de sărbătoarea de 1 Mai, primim vești despre intrarea în funcțiune a altor și altor obiective industriale, acum, cînd ne mai este atît de proaspătă în minte altă sărbătoare, cea din urmă cu cîteva săptămîni, cînd s-a acordat titlul de întreprindere fruntașă pe țară unor zeci de unități industriale, multe dintre ele uriașe combinate, cu o existență de numai cîteva ani în peisajul țării noastre: Combinatul chimic Borzești, Întreprinderea de construcții-montaje siderurgice Galați, Combinatul de cauciuc Bacău și încă altele altele. M-am gîndit la toate acestea și n-am omis din gîndurile mele școala, pentru că între uzină și școală există o legătură mult mai trainică decît cea pe care o sugerează simpla lor vecinătate. În ochii fiecărui școlar, uzina, fabrica constituie o atracție puternică, drumul celor mai mulți dintre voi este traducerea în viață a visului care se înfiripă în anii de învățatură și crește, prinde aripi, se împlinește ca muncitori, tehnicieni, ingineri într-o ramură sau alta

a industriei. Uzina, vă atrage ca un magnet cu puteri extraordinare. Într-o zi veți schimba uniforma de elevi cu salopeta, clasa cu hala, micul laborator al școlii cu cel uriaș al uzinei. Cînd ziarul, radioul sau televizorul aduce, așa cum o face acum în fiecare zi, vestea intrării în funcțiune a unui nou obiectiv industrial, alături de cei mindri că pot spune: «Noi l-am construit» sau «Noi lucrăm aici», roștiți și voi cu o bucurie atît de firească: «Noi vom lucra aici!»

Nu știu să ghicesc în palmă. Nimeni nu știe. Dar urmîrind linia vieții din palmele celor mai mulți dintre voi, pot spune fără teamă că voi fi desmînțit: ea trece acum prin școală și miine va trece prin uzină. Deocamdată, din palmele voastre își iau zborul păsările de aur ale visului. Dar ce zbor înalt și temerar și frumos!

OCTAV PNCU-IASI

FAPTE PIONIEREȘTI

INSCRIȚII

Îți sar în ochi ici colo, te miri unde. Și citeodată acolo și rămin, ca o zgură ce ustură și irită. Pe un gard — îl vîd de la fereastră — se află o exclamație nesfîrșită: Costică repetentuuu... cu ultimul «u» pe ultima scîndură. Am numărat, sînt 26 de scînduri — o huiduială, așadar, lungă cît un întreg alfabet care ar tăia și respirația unui scufundător, căutător de perle. Nu mă pot însă opri să nu gîndesc că zeci de trecători sînt zilnic izbiți de zisa apostrofă, care înlocuiește acel nescriș «Bine ați venit pe strada noastră» cu care ațîia alți copii, pe atîtea alte străzi știu să ne întîmpine.

Astfel, dacă mai adaugi și scrijeliturile făcute cu briceagul în epiderma arborilor, precum și atite tot soiul de exerciții epigrafice pe porți, asfalt, cabine telefonice, borne kilometrice, bănci, ba pînă și pe capotele prăfuite ale mașinilor, poți ajunge să detești inscripțiile. Și e păcat. Mare păcat.

O dovadă mi-o oferă pionierii din Maramureș care, pornind de curînd într-o expediție a pietății pe urmele ostașilor români căzuți în luptele cu fasciștii pe văile Munților Gutin, au așezat plăci comemorative pe locurile jertfei lor, la Creasta Cocosului, Pietrosul, Igniș și Satra. Departe, în liniștea mișcată doar de aripa acvilei și șuierul cetinelor, patru inscripții migălite de minii pionierești vorbesc trecătorului, întorcîndu-i privirea spre cei care, pentru ca sub ochii noștri să înflorească alțeta minuni, au închis ei înșiși ochii pe vecie.

Sînt unele lucruri care nu trebuie amintite. Altele care nu trebuie uitate. Desigur, ne putem petrece timpul fie cu unele fie cu altele. Primele te fac să regreti că unii copii știu să scrie. Celelalte te îndeamnă să slăvești atît pe cei care le-au pus condeul în mină, cît și pe micii condeieri.

Pun această «însemnare despre însemnări» ca o tăbliță, la o răscrucă. Tu, cititorule, ce înclini să scrii spre aducere aminte? De scris, știi să scrii. Rămîne doar să recitești, în gînd, ceea ce încă nici n-ai scris. Cred că de aici

Începe adevărata alfabetizare. Fără această pre-lectură a cugetului nostru multe din ceea ce scriem, uneori atît de laborios, pe ziduri, pe garduri, cu bidineaua sau briceagul, s-ar putea să nu fie decît... mizgălitură. Alege.

MIRCEA SÎNTIMBREANU

ATENȚIUNE! ATENȚIUNE!

**CĂTRE TOȚI CITITORII NOȘTRI DIN BUCUREȘTI!
CĂTRE TOȚI CITITORII NOȘTRI DIN ȚARĂ, AFLAȚI ÎN
TRECERE PRIN BUCUREȘTI!**

Un spectacol rar: Lansări de racheto-modele, avioane captive, nave teleghidate și radio comandate-sosite la Concursul «Minitehnicus»-Cutezătorii.

În ziua de 4 mai 1969, orele 9 dimineața!

Seleționarea pe bază de **DEMONSTRATIE**, cu public, a navo și aero și racheto-modelelor captive, la baza sportivă a centrului experimental de modelism de la Băneasa (Strandul I.C.A.B.), troleibuz 81.

VĂ INVITĂM PE TOȚI! ACCESUL LIBER.

**PLANTELE
SE POT
HRĂNI CU
FLĂCĂRI?**

DA!
SPUN
CUTEZĂTORII

**NEPOȚII
LUI VLAICU
LA
CÎMPINA?**

DA!
SPUN
CUTEZĂTORII

Într-o seră experimentală din Los Angeles s-a demonstrat cum plantele vii pot fi hrănite numai cu o flăcără de gaz și o lumină specială. Flacăra de gaz natural produce toate condițiile necesare creșterii plantelor — căldură, lumină, vapori de apă și bioxid de carbon. Flacăra poate fi ajustată pentru a regla procesul de fotosinteză al plantei.

Această tehnică ar putea fi folosită la creșterea plantelor alimentare în regiunile arctice, pe bordul avioanelor sau chiar pe... Lună.

Avioneta se numește «Pionier 001». Cit privește vîrsta — 125 ani — se împarte, nu în mod egal, la cei opt realizatori ai săi: **CORNEL NEDELSCU**, cl. a VII-a, Școala generală nr. 3, **VASILE CAUȚIȘ**, cl. a VIII-a, Școala generală nr. 2, **SAIU ION**, cl. a VIII-a, Școala generală nr. 1, **PETRONIU VĂSII**, cl. a VIII-a, Școala generală nr. 1, **PASCU SECARĂ**, cl. a VI-a, Școala generală nr. 1, **CĂLIN MIULESCU**, cl. a V-a, Liceul nr. 1, **FLORIN LAMBA**, cl. a VI-a, Școala generală Golești, **VASILE NICULESCU**, cl. a VIII-a, Școala generală nr. 1, toți membri ai cercului aeromodelor de la Casa pionierilor **CÎMPINA**. Avioneta merge (nu zboară) deocămdată cu 40 km/h. Și este surpriza cu care acești opt foarte tineri constructori se vor prezenta, la București, la Concursul «Minitehnicus!»

NU UITAȚI:

**În curînd, pe meleagurile patriei,
«Expediție Cutezătorii» și «Trofee
vacanței»!**

FILME

Numai o singură viață — coproducție a studiourilor «Lenfilm» și «Norskfilm».

Filmul vă invită să urmăriți câteva din extraordinarele episoade din viața lui Fridtjof Nansen, celebrul savant și explorator norvegian. Evident, mulți dintre voi cunoașteți destinul acestui temerar, dar plăcerea unei asemenea reîntâlniri rămâne aceeași.

Din întregul film se desprinde personalitatea multilaterală a lui Nansen, cel care a fost numit pe drept cuvânt «cetățean al lumii», pentru idealurile umanitare de care i-a fost animată întreaga viață.

Virștele omului — producție a Casei de filme «București».

O poveste cinematografică, de o factură inedită, despre continuă aspirație a omului spre fericire și frumos. Începând cu copilăria, eroii filmului trec prin toate virștele.

TEATRU

Poveste neterminată. Este titlul unei noi premiere a Teatrului «Ion Creangă» din București. L-am rugat pe autorul piesei, Alecu Popovici, să ne spună câteva cuvinte despre lucrarea sa:

— Mă aflu la cea de a douăzecea piesă pentru copii și mă bucur că ea se joacă la Teatrul «Ion Creangă». Eroul piesei mele e un bunic a cărui ocupație e mai puțin obișnuită; a fost dresor de fiare la un mare circ. El nu vrea ca nepoții să-i afle secretele meseriei și a-cesta declanșează multe încurcături. Am vrut mai ales să scriu o piesă din viața voastră, chiar dacă, din lumea fanteziei, am poftit pe scenă și «persoane» în mod obișnuit, necuvântătoare.

Dar mai bine, vă invit la teatru.

CĂRȚI

În cursul lunii acesteia, colecția «Lyceum» a Editurii tineretului se va îmbogăți cu trei noi lucrări:

Poezia lui Mihail Eminescu de D. Popovici, Varia Matematică de George St. Andronic și Vinătorii de microbi de Paul de Kruif.

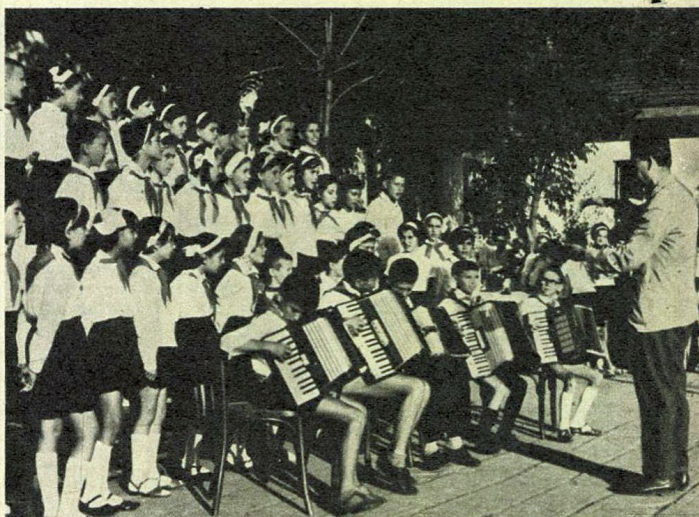
Morțea lebedei de Ion Grecea este un roman care surprinde momente pasionante din viața grănicerilor. Eroii sînt angrenați într-o acțiune plină de dramatism, evenimentele luînd adesea întorsături neașteptate.

Moment din filmul Adio, Gringo — coproducție italo-franco-spaniolă.

„Stafeta pionieriei” 20

VISELOR, ZÎMBIȚI, VĂ ROG!

Mi-ar place să nu știți... mi-ar place să nu știți și să vă tulbure un pic destăinuirea mea: așa cum voi sinteți grăbiți să creșteți mai repede, să ajungeți mai repede oameni mari, tot așa noi, cei care am lăsat de mult în urmă vîrsta baloanelor colorate și a fotbalului cu nasturi, ne grăbim, fie și numai cînd avem timp, fie și numai cînd uităm că sîntem oameni maturi și poate nițelș prea gravi, să redevenim băieții și fetele de altă dată, locuitorii și exploratorii fericitei Arcadii, țara de vis a copilăriei. Și, credeți-mă, nu ne grăbim doar pentru că sîntem uneori triști că anii ne-au răpit jucăriile, că ni s-a șters pata de magiun de pe bărbie și ne-a dispărut de pe genunchi urma loviturii primite în celebrul meci cîștigat cu 17 la zero; întorcîndu-ne la vîrsta copilăriei, reînvățăm de fiecare dată să visăm, pentru că oamenii nu pot trăi fără visuri, ele ne fac mai buni, mai frumoși.

Mi-ar place să nu știți... mi-ar place să nu știți și să vă tulbure un pic destăinuirea mea. Mi-ar place să faceți ochii mari, mirați. Și v-aș cere voie să iau mirarea voastră cu mine. Am multă

nevoie de ea, acum, mai ales acum cînd scriu aceste rînduri...

*
Profesoara Anicuța Neagu este directoarea unei școli dintr-o comună a județului Ilfov. Maria Mercesan este de cîțiva ani medic undeva, prin Vrancea. Mihai Ionescu, inginer electronist, lucrează la Uzina «Danubiană». Cornel Ionescu e asistent universitar la catedra de literatură universală a universității bucureștene. Ilie Stan, mai tînăr, este student în anul III al facultății de electrotehnică... Transcriu toate aceste nume de pe o listă fără sfîrșit. O listă cu zeci și zeci de nume, cu zeci și zeci de profesii: învățători, strungari, cercetători științifici, șoferi, biologi, arhitecți... Toți aceștia au fost colegi. Au învățat la aceeași școală: cea purtînd numărul 40, din cartierul bucureștean Tei. Toți aceștia au fost pionieri. Adică, nu: nu e corect spus «au fost». Prin tot ce au mai bun și mai frumos, ei sînt încă. Anii pionieriei i-au învățat să viseze, să lupte pentru visul lor — și visul le e încă proaspăt, împlinirea nu i-a frînt aripa cutezătoare, se pot întîlni oricînd cu el, și o fac adesea, poate chiar o fac neîntreput, așa cum respiră, așa cum iubesc, simplu, fără întrebări, pentru că visul e în fiecare din ei, e o parte din ei.

Nimeni, desigur, nu poate spune cu exactitate cînd a trăit acea clipă unică, intensă și incandescentă, a înfloririi visului care rămîne în noi necontenit, care

ne duce spre împlinire și dincolo de ea. Dar toți știm că ea face parte dintr-o oră, dintr-o zi sau dintr-un timp fremătător, din poezia unei vîrste.

Profesoara de azi, Anicuța Neagu, abia își înnodase cravata roșie la gît cînd se construia școala nr. 40. Și constructorii n-au fost doar zidarii și betonistii și dulaherii. Au lucrat atunci la înălțarea școlii toți învățătorii și profesorii, toți părinții și copiii din cartier. Poate că atunci, în ziua sărbătoririi de început, cînd și pioniera Anicuța Neagu a fost felicitată pentru hărnicia ei, s-a născut acea clipă unică, intensă și incandescentă a visului care a dus-o la profesia de azi. Arhiva cu sute de fotografii a școlii

păstrează cîteva imagini de atunci. Picuțica a surprins bucuria efortului. Dar cîntecul însoțind munca și visul înfiripat de ea îl păstrează altă arhivă: cea a inimii. Pe aceasta o consultă adesea profesoara Anicuța Neagu, reîntîlnindu-se mereu cu visul de atunci, cu bucuria speranței de atunci, cu certitudinea împlinirii înmugurită atunci.

Cercelînd arhiva școlii, inginerul Mihai Ionescu se va opri, fără îndoială, la fotografiile înfățișînd vizita unor uzine. Atunci, poate că atunci a simțit pionierul Mihai Ionescu, președintele unității, dorința aceea fierbinte de a stăpîni cupatoarele unei uzine, de a socoti valoarea temperaturilor în sute și mii de grade. Atunci, poate că atunci s-a născut pasiunea care îl va stăpîni toată viața — și toată viața se va întoarce cu un gînd de recunoștință pentru clipa aceea unică, intensă și incandescentă.

Sute de fotografii sînt în arhiva școlii, păstrate cu dragoste de inimosul comandant de pionieri, tovarășul Dumitru Badea. Sute de fotografii cu mii de chipuri surîzătoare. Se recunosc printre ele toți... grăbiții de atunci de a ajunge mai repede oameni maturi, toți oamenii maturi de azi care se reîntorc la anii pionieriei, la anii visului dintîi, pentru că oamenii nu pot trăi fără aceste visuri, ele li fac mai buni, mai frumoși...

Mi-ar fi plăcut să nu știți... mi-ar fi plăcut să nu știți și să vă tulbure un pic destăinuirea mea. Sau măcar, o secundă, prefăceți-vă, prieteni, că nu știți, lăsați-mi fericirea de a vă fi spus eu primul un adevăr uimitor...

ALEXANDRU BOGDAN

DOCUMENTE FOTO DIN ARHIVA UNITĂȚII

Iancu Maria, eleva de odinioară, azi studentă la biologie (1).

Orchestra are o veche tradiție în școală... ca și dansurile de altfel (2-5).

Ilie Stan, cu ani în urmă pionier și premiant, azi student în anul III la electrotehnică (3).

Pionierii de acum, ca și predecessorsii lor, continuă acțiunea de sădare a pomilor (4).

Geologii la lucru. Cercul lor are o vîrstă de peste 10 ani (6).

Constructorii localului actualei școli n-au fost numai zidarii, betonistii și dulaherii, ci și pionierii de odinioară (7).

Bine, du-te la vestiar și echipează-te, cred că asta ai în sacul acela, chiloți și maiou și teniși, nu?» spuse antrenorul. Si-și reluă convorbirea telefonică. Ținea receptorul între umăr și obraz, pentru că de mîini avea nevoie pentru a răfăi niște dosare ferențite, unde trebuie să găsească ceva de care avea mare nevoie omul de la celălalt capăt al firului, și acest ceva important se tot ascundea printre hîrtii și poate că antrenorul nici nu era convins de importanța lui, dar scotocea prin dosare cu un fel de ciudă dușmănoasă: «Da, Vasiliule, caut, nu mai striga!» Se întoarse furios spre Leo: «Ce mai vrei? De ce nu te duci la vestiar?» «Săbie, de unde iau sabia?» îngăimă Leo. «A, sabia — se supără antrenorul — abia ai venit și vrei sabia? Du-te, domnule, și echipează-te, o să vedem noi pe urmă dacă face să-ți dăm pe mină o sabie!» Leo bolborosi niște cuvinte de scuză, obrazii lui mari și grăsuții ardeau, porni umilit spre vestiar, scăpînd prilejul de a auzi un lucru care poate l-ar fi bucurat, și anume cum tînarul și mîniosul antrenor îl întreba pe acel Vasiliu dacă n-ar fi dispus să facă efortul de a-și da seama că e o nerozie să înoți în dosare în timp ce elevii abia așteaptă să treacă la lucru.

Deschizînd ușa vestiarului, lui Leo îi scăpă o exclamație de spaimă; un fel de stafie fără cap se prăbușise peste el. În mijlocul risetelor, se descotorosi furios de «stafie». Era un vechi manechin de scrimă. Datorită unei sfiori care-l lega de ușă prin intermediul unui mic scripete fixat deasupra ei, oricine o deschidea se pomenea negreșit cu manechinul în brațe. «Asta e pentru cei care întîrzie — îi explică cineva lui Leo — mai avem și alte figuri. S-o vezi pe aia cu ibricul! Nu te supăra, n-am știut că ne vine un nou coleg.» «Mă bucur că am luat contact de la început cu tradițiile locale!» rise Leo și se recomandă. «Cum ai spus? Leo? — se miră un lungan slab ca ața, cu obrazii albi și presărați cu bubule purpurii — ce nume e asta?» «De la Leonard.» «Leo, Leo, asta-i nume de cîine de lux!» hohoti lunganul. «Ești prost! strigă Leo. Faci glume timpite.» «Bine, nu te supăra, spuse lunganul, împăciuitor. Stai jos, uite, asta-i cuierul tău.» Lui Leo aproape îi părea rău că-și ieșise din fire, se așeză dar... se prăbuși cu tot cu bancă. Garofil — așa se numea celălalt — îl privi amenințător de la înălțimea lui: «M-ai făcut prost, sau mi s-a părut mie?» Amețit de furie și de rușine, Leo era convins că va părăsi locul așa nenorocit. Totuși, se trezi echipindu-se de zor. Ceilalți uitaseră incidentul, acum discutau despre alte lucruri, erau preocupate de preliminariile Cupei de primăvară, de cantonamentul din iulie, de formația pe care o pregăteau eternii lor adversari de la Școala sportivă nr. 2. Leo se strădui să strige și el «Da, e de la sine înțeles!» atunci cînd majoritatea vocilor erau de acord cu un anumit lucru și «Nici vorbă, se vede cit de colo că e o aiureală!» atunci cînd aceste voci dezaprobau ceva. Cînd intrară în sală, era plin de voieșie, striga și rîdea deopotrivă cu ei și nimănui nu i se părea curios lucrul acesta și Leo uitase cu desăvîrșire că trebuie să plece.

Formară un șir lung, începînd să alerge în cerc, iar antrenorul, în mijloc, le ritma pașii bătînd din palme: «Haideți, haideți!» Leo își dădea toată sir-

guința, săltînd genunchii cît mai sus și lungind sau scurtînd fuleul exact după cum sunau comenzile. Dar deodată se trezi singur. Încă mai alerga, cînd își dădu seama că numai el alerga. Ceilalți se împărțiseră în grupuri cu rosturi precise. Unii făceau gimnastică la spaliere, alții trecuseră pe planșe. De unde apăruseră atît de repede măștile și armele? Un al treilea grup, alcătuit din cei mai mărunți, începătorii — în vîrstă de pînă la 10 ani — învățau cu sîrguință primele noțiuni. Acolo ar fi trebuit să se ducă și el, dar avea 14 ani și se simțea rușinos de mare. Din nou Leo își spuse că ar fi foarte înțelept să se strecoare în vestiar, să se îmbrace și să plece. «Ce aștepți? Cere-i lui dom' Florea Cavaleristu o sabie, stai că mă duc eu, îți fac rost și de mască», spuse cineva, și Leo recunoscu vocea lui Garofil. Se gîndi din nou că oamenii nu sînt chiar atît de răi pe cît par. Dom' Florea Cavaleristu era mecanicul stadionului și se

ocupa și de utilajul sălii de scrimă, avea la intrare o mică teighea de lucru, cu menghină, unde repara meticuloase armele și măștile. Garofil vorbi cu el, apoi alese de pe teighea o sabie și o mască. «Hai, Leo, dă-i drumul!»

Prin sîta de protecție, Leo văzu cum adversarul ia poziția de gardă și se strădui să-l imite. Curajos, se duse la atac cu toată convingerea, dar o lovitură cumplită fu cît pe ce să-i smulgă sabia din mină. Întărit, atacă din nou. Sabia însă nimeri în gol. Se înverșună, încercînd să lovească, rînd pe rînd, lateral, de sus în jos, la picioare, la figură, oriunde, numai să-l atingă. Imposibil. Garofil era o sabie vie, era o umbră albă, un abur în formă de om; orice lovitură îi hărăzea înțilnea numai sabia lui sau aerul. Deodată, Leo simți o arsură pe partea cea mai moale a spatelui; sabia lui Garofil îl plesnise exact acolo unde poate fi mai jignitor. Leo se năpusti asupra lui, dar sabia lui clănțănă sec de lama celuilalt, și,

imediat, simți din nou riposta în locul acela neplăcut. Acum îi deveni clar că Garofil îl bătea, pur și simplu, la spate! Furios și neobișnuit cu masca, Leo transpirase îngrozitor. «Măcar o dată, o singură dată să-l ating!» Îi fu peste putință. În schimb, loviturile se înmulțeau și, pe deasupra, ostense peste măsură, îi era din ce în ce mai greu să miște brațul, niciodată nu-și închipsea că scrima poate fi atît de obositoare.

Fără să-și dea seama, a început să plîngă și nici nu încercă să-și oprească lacrimile pentru că nădușise atît de rău încît nimeni nu le-ar fi observat. Deodată, o răceală ciudată îi îngheță obrazii, o liniște stranie, ca de boală, puse stăpînire pe el. Țîșni înaintea capîns de altcineva, și pentru înția oară simți că virful lamei atinge ceva solid și care nu e de metal. Imediat după asta, oboseala îi reveni atît de cumplită încît simți cu groază că e gata să leșine.

«Oprîți! Oprîți!» strigă cineva. Leo își scoase tremurînd masca, sorbi năucit aerul răcoros. Antrenorul se răstăia la Garofil, care făcea pe miratul. «Din pricina mea îl ceartă, oftă Leo. Plec. Imediat. Acum.» Zvîrli sabia și masca pe teigheaua lui dom' Florea Cavaleristu și alergă la vestiar, dădu drumul la robinet, își viri capul în șuvoiul răcoritor. «Nu mi-a mers nici de data asta. Cum de am fost atît de nerod să-mi închipui că aș putea reuși? Ce soartă! Să vrei mult, mult de tot, și să ai atît de puțin...» Fusese sigur, absolut sigur, încă de la primul pas, că povestea, vechea lui poveste se va repeta. «Fiecare om are o poveste care se repetă, dar a mea e urîdă. De azi înainte, punct.»

Cînd se ridică, văzu că nu era singur. Garofil aștepta și el să se răcorească. «Măi, Leo, de azi înainte o să-ți spun Leopardul! Stai mai așa, să mă spăl. Ai reușit să-mi iei un punct bătrîne! Unul singur, dar mare cît roata carului!» «Da, te-am atins o dată, dar ce contează asta...» «Mult! Va să zică, tu, care pui mina prima dată în viața ta pe sabie, eu — vicecampion republican, și reușești totuși să-mi smulgi un punct!» «Antrenorul te-a certat că-ți ai pus mîntea cu mine.» Garofil izbucni în ris: «De unde ai mai scos-o și pe asta?» «Parcă n-am auzit cum striga...» «Ai auzit, dar probabil că n-ai ascultat, Leopardule. Miine am concurs de cupă, și în cazurile astea nu e voie să faci eforturi prea mari în ajun. Înțelegi, cînd m-a văzut lac de sudoare, i-a sărit tandăra!» «Adevărat?» «Cum naibă! La fel de adevărat cum ai realizat punctul ăla!» «Crezi că o să mai reușesc?» «De ce nu? De joia viitoare, să vii cu o oră mai devreme, ca să lucrăm în liniște și pe urmă să am timp să-mi fac și eu programul.»

Leo închisese ochii și acum îi deschidea puțin cîte puțin, neîndrăznind să se bucure din toată inima. Și deodată, sala aceea scundă, cu pereții cojiți și cu lumină gălbuie, unde antrenorul se certa din nou cu Vasiliu la telefon, făcîndu-i semne furioase lui dom' Florea Cavaleristu să înceteze cu ciocănitul, îi deveni nespus de dragă.

Desen:

POMPILIU DUMITRESCU

LEOPARDUL

povestire de OVIDIU ZOTTA

Cele mai frumoase amintiri
sînt fără îndoială
cele din copilărie. Anii trec,
dar
oricînd îți amintesti de clipele
cînd doreai să fii un viteaz,
să ridici pe plaiurile tale
palate.
Dar
ca acest ideal
să se îplinească,
trebuie să dobîndești
cunoștințe durabile
încă
din anii cînd pe bluză
strălucesc trandafirii roșii
ai cravatei de pionier,
să fii un cutezător —
și fără îndoială
că fiecare pionier
e un cutezător.

Silviu Negulescu

**Ceea
ce
nu
se
uită!**

targ, flutură steagul. Purpuriu, ca
și cravata pe care o purta cu adîncă
emoție: se număra printre primii
pionieri din țară!

Atunci, în tabără, împreună cu
colegii lui a petrecut ceasuri de
bogată semnificație. Au străbătut
lacul cu bărcile într-o pasionantă
întrecere sportivă, au cîntat primul
cîntec pionieresc și au desenat.
Cei mai mulți și-au ales subiectele
chiar din peisajul înconjurător. Și
el, Silviu, a așezat pe coala albă apa
și coroana copacilor, dar în mijloc,
în acest peisaj, a ridicat din liniile
subțiri ale creionului o construc-
ție, care putea fi o fabrică cu coșuri
înalte, dar și un bloc. Acest desen,
pe care nu-l mai păstrează decît
în amintire, a fost un prim exa-
men: el sintetiza un ideal, căruia
avea să i se dedice cu pasiune.

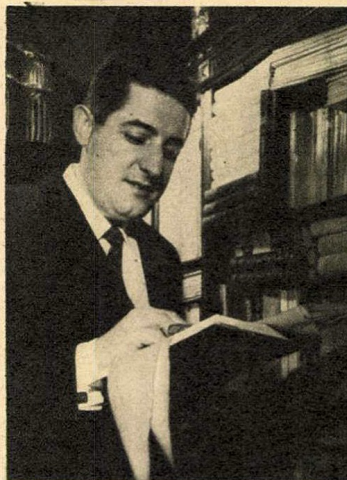
SUS, PE JIU

Să urce pe schele, să constru-
iască — acesta a fost idealul său,
din anii de școală, de studenție,
ne care i-a parcurs cu rezultate
strălucite. Și iată-l acum, pe
Silviu Negulescu, inginer-șef pe
șantierul termocentralei de la Ro-
vinari, cea mai mare din țară.

Aceasta nu-i decît o treaptă — e
drept, cea mai înaltă atînsă pînă
acum — pe drumul de împliniri al
fostului pionier din primul deta-
șament.

De numele inginerului de acum
se leagă însă construcții nume-
roase: primele blocuri pe care bucu-
reștenii le-au văzut înălțîndu-se pe
Șoseaua Olteniței, impunătoare
edificii ridicate în bazinul carbo-
nifer Căpeni-Baraolt și, mai ales,
Îsalnița — de asemenea o mare
termocentrală.

O iarnă întreagă au lucrat con-
structorii la coșul cel mare, zidind
și noaptea, la lumina becurilor. Și
de era vremea cît de aspră, ingi-
nerul era nelipsit din mijlocul lor,
pe schele. Viscolul i-a prins într-o

noapte sus, la aproape două sute
de metri înălțime. Cămașa de polie-
tilenă ce proteja schelele se ac-
operise de gheață. Fulgerele rafele-
lor albe izbeau năprasnic.

— Abur, mai mult abur, a indicat
Silviu Negulescu. Și controlați-vă
legăturile de siguranță...

De jos, de la sol, aburul fierbinte
urca vijelios, încălzind aerul. Și
n-au încetat lucrul. Cu căștile in-
desate peste urechi, au continuat
să zidească.

A venit clipa cînd și aici au fost
coborîte schelele — Îsalnița deven-
ind ea însăși o constelație a cen-
tralelor electrice românești — și
meșterii, urmîndu-l, au plecat pe
alte meleaguri, să ridice alte schele.
Sus, pe Jiu, la Rovinari, unde bra-
țul puternic

...«a prins în mina mare
O piatră neagră, ce din ea va
scoate

Lumina. Stele sclipitoare
Or străluci din Gorj pînă

Și turnului de-un sferd de
kilometru

Aici, pe Jiu, îi pregătesc
urcuș

Tăria zărilor să o străpungă,
Cum s-a-nălțat coloana lui

Brâncuși.»

...Oare ce zi era? Nu-și amintește
exact dacă era luni sau marți sau
altă zi, dar era primăvară ca și
acum și cartea cu foile ușor îngăl-
benite de vreme păstrează clipele
rămase nestinse în cravata de pio-
nier, primită cu douăzeci de ani în
urmă.

O cravată simplă, din pînză, care
a strălucit în primul detașament
de pionieri din țară.

O adună cu emoție în palmele
sale: cu ea a trecut întîiul examen
de cutezanță.

E ceea ce nu se uită niciodată.

AL. DINU IFRIM

Biblioteca, în preajma căreia pe-
trece multe ceasuri de taină, îl re-
ține adesea. Dar acum, o anumită
carte îi atrage atenția. O scoate
din rafturile ticsite. Acolo, între
paginile ușor îngălbenite de
vreme...

Oare ce zi era? Nu-și amintește
exact dacă era luni sau marți sau
altă zi, dar știe că era primăvară
ca și acum, în prag de mai, și că
din clipa aceea avea să înceapă
acel drum de rodnică dăruire pe
care îl parcurge de douăzeci de
ani și la capătul căruia are atîtea
să-și amintească.

REÎNTÎLNIRE CU COPILĂRIA

...Pe malul lacului Herăstrău, un
șir de corturi rînduite sub streșini
întunecate de verdeață.

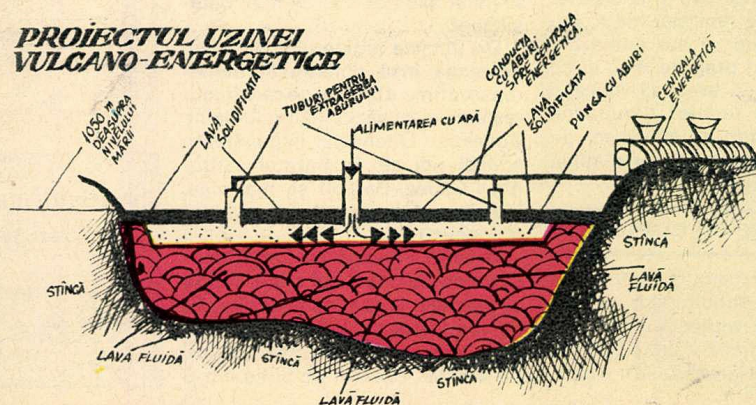
Deasupra, dintre căsuțele lilipu-
tane din pînză groasă, sus pe ca-

STRIGĂTUL DE FOC AL PĂMÎNTULUI

Haroun Tazieff, omul care-l
sfidează pe Hefaistos.

PROIECTUL UZINEI VULCANO-ENERGETICE

1. «Piele de elefant» se numește crusta fierbinte pe care o arborează lacurile de lavă la cîteva luni de la formarea lor.
2. Un foarte tînăr uscat al Pămîntului, insula Surtsey, operă a vulcanismului.
3. Ploaia cu pietre — un eveniment banal în viața vulcanilor.
4. După erupție. Foto: Haroun Tazieff.

INTERVIU CU „ÎNVIINGĂTORUL VULCANILOR“

Un grup de fete și băieți din Paris au avut acum cîțva timp ocazia de a trăi o extraordinară aventură. Ei l-au întovărășit pe îndrăznețul vulcanolog HAROUN TAZIEFF într-una din expedițiile sale și, conduși de el, tinerii au putut să coboare în craterul Etnei.

Criteriul după care Tazieff și-a ales tinerii colaboratori a fost cu totul original. El le-a acordat un interviu, iar aleșii au fost cei care i-au pus cele mai bune întrebări. Lui Tazieff i-a plăcut mai ales interviul pe care i l-a luat Annick Duquesne. Mărturisind de la început că din vulcanologie nu cunoaște decât culorile și aspectul grandios al erupțiilor, desprins din filme, ea a formulat întrebarea:

— Ce vă interesează în primul rînd cînd vă aflați lingă un vulcan?

— Evident, i-a răspuns Tazieff, și mie îmi place spectacolul extraordinar al unui vulcan în acțiune dar mai presus de aceasta mă interesează să explorez și să înțeleg fenomenele care-l determină.

Întrebările următoare au vizat necunoscutele vulcanilor submarini.

— Foarte numeroși și aflați la mare adîncime, a spus celebrul om de știință, vulcanii submarini sînt greu abordabili: din avion nu pot fi observați, iar căpitanilor de nave nu le sînt pe plac semnele prin care-și manifestă prezența. Sper însă că nu peste multă vreme vom realiza un submarin anume amenajat pentru cercetarea vulcanilor de sub mări.

Răspunzînd altei întrebări, Haroun Tazieff a precizat:

— Se pot prevedea uneori datele erupțiilor, în cazul că la fața locului se află laboratoare care supraveghează vulcanii fără întrerupere, zi și noapte. Din păcate, asemenea laboratoare sînt foarte puține în lume: 6 în Japonia și 12 pe restul globului, ceea ce este înfîm față de numărul imens al vulcanilor gata oricînd să erupă.

La întrebarea cam indiscretă: dacă, în timpul expedițiilor, lui Tazieff i-a fost vreodată frică, acesta a răspuns zîmbind:

— Pentru mine nu m-am temut

niciodată, dar mi s-a întîmplat o dată, într-o expediție, prin anii 1958-59, să-mi fie adeseori frică. Mi-era mai ales teamă, noaptea, pentru cei 20 de colegi ai mei care dormeau în corturi. Vulcanul lingă care ne aflam era în plină erupție, așa încît sentimentul meu nu e greu de înțeles.

— Ce v-a determinat să vă alegeți profesiunea de vulcanolog?

— Simpla întîmplare. Eram geolog. Odată mi-a ieșit în cale un vulcan în plină erupție și... m-am îndrăgostit pe loc!

— Ce vă atrage mai mult în vulcanologie?

— Trecînd peste extraordinarul spectacol pe care-l oferă vulcanii, îmi plac peripețiile legate de explorări. Apoi, nutresc totdeauna speranța că, încetul cu încetul voi putea înțelege ceea ce stă la baza fenomenului vulcanic.

— Actualmente pot fi explicate cu precizie cauzele erupțiilor vulcanice?

— Nu. Și totuși, din mulțimea ipotezelor au fost alese două explicații mai aproape de adevăr. Prima: magma urcă din adîncuri spre suprafață prin fisurile pe care le găsește. Sub presiunea ei straturile cedează și vulcanul erupe. De reținut că asemenea erupții sînt anticipate prin cutremure de pămînt.

Cea de a doua explicație ține de faptul că există momente cînd gazele din magmă se eliberează și-și caută drum spre suprafață, unde se acumulează în cantități mari. Cînd presiunea este puternică, se produce o explozie care deschide drum magmei. Asemenea erupții nu sînt previzibile deocamdată, dar părerea mea este că un studiu al fenomenelor ar putea rezolva problema.

— V-aș ruga să ne spuneți cum se realizează prevederea unei erupții.

— Prin îndelungi observații asupra vulcanului. Poate fi socotită un mare succes al vulcanologiei anunțarea cu cîteva luni înainte a erupției din 1960 a vulcanului Kilauea.

Întrebat în legătură cu viitorul

vulcanilor stinși, Tazieff a ținut să sublinieze că se poate întîmpla ca aceștia să devină într-o zi din nou activi. Dar cum unitatea cu care se măsoară viața vulcanilor este mileniul, cine știe cît avem de așteptat înainte de a asista la un asemenea fenomen.

În privința planurilor sale de viitor, Tazieff a relatat tinerilor săi prieteni că-l preocupă în cel mai înalt grad problema analizei gazelor vulcanice. Cum aceste gaze își schimbă foarte repede compoziția, ca să le studiezi bine ar trebui să le supui analizelor din cinci în cinci minute, la fața locului, lingă vulcan. Operația este nu numai pretențioasă, dar și primejdioasă.

— Sper ca în curînd să pot folosi un aparat care să execute automat analiza frecventă a gazelor și care să comunice rezultatele la orice distanță de locul în care a fost plasat, a spus Haroun Tazieff.

Dominique Chambard, una dintre participantele expediției, cunoscînd ultimul film realizat de Tazieff asupra vulcanilor, a vrut să cunoască opiniile autorului.

— Filmul pe care l-am turnat este sinteza unei serii de expediții pe care le-am făcut între anii 1953-1965. Am încercat să realizez o ecranizare antrenantă. N-a fost de loc ușor.

Nu-i de mirare. Nimic nu este ușor în știința atît de dificilă a vulcanologiei.

SPRE DOMESTICIREA LAVEI

Un tunet înfricoșător se înalță din străfundurile Pămîntului. Solul tresare, se zgudule, se despică. Spre cer țînesc jeturi de abur fierbinte, coloane de fum cenușiu, jerbe de flăcări. Pietre incinse, proiectate în aer, recad după o zadarnică încercare a imponderabilității. Ca o încununare a spectacolului, Hefaistos deșartă cuptoarele sale subterane. Un șarpe de jăratec, dogoritor, se prelinge peste marginile craterului și, după ce nimicește totul în calea sa, încremenește.

Forțe nestăvilite, vrăjmașe vieții, sălășluiesc în măruntaiele planetei noastre. Vom izbuti oare, într-o zi, să le facem să ne sluiească?

Ideea utilizării căldurii subterane în scopuri energetice nu este nouă. În

Italia, Noua Zeelandă, Japonia, California și peninsula Kamciatka funcționează de mai mult timp centrale geotermice, care utilizează aburul fierbinte ce izvorăște din adîncul Pămîntului. În Islanda multe locuințe sînt încălzite prin folosirea surselor de ape termale, iar în U.R.S.S. mări subterane de apă fierbinte furnizează căldură unor orașe întregi.

Recent s-a ajuns la concluzia că și vulcanii pot constitui o sursă de energie. În luna noiembrie a anului 1959, după una dintre puternicele erupții ale vulcanului Kilauea din Havai, craterul auxiliar Iki s-a umplut cu lavă fluidă, oferind oamenilor de știință prilejul de a elucida problema valorificării energiei termice a acesteia. În urma erupției se formase un lac de lavă avînd un volum de circa 30 milioane m³. După scurt timp, suprafața lacului de lavă se solidificase, formînd o crustă dură de 6 metri grosime. Această crustă protejează împotriva răcirii masele de lavă a căror temperatură depășea 1 000°C.

Se pune întrebarea: există oare posibilitatea de a transforma energia termică a lacului de lavă în energie electrică? Savanții au răspuns afirmativ, oferind în acest scop mai multe soluții. Cea mai avantajoasă și cu mai multe șanse de a fi pusă în aplicare este următoarea:

În mijlocul lacului de lavă se introduce, sub crustă — prin intermediul unei conducte — apă sub presiune. Aceasta, evaporîndu-se, formează o pungă de aburi. Pompînd tot mai multă apă, punga se întinde și ajunge să ocupe aproape întreaga suprafață a lacului de lavă de sub crustă. Ea separă crusta solidă de lava fluidă. Vaporii fierbinți sînt captați la marginea lacului și utilizați în vederea producerii energiei (vezi schița din pag. 8).

Ca o etapă viitoare a cercetărilor se prevede realizarea unei rețele de foraje în flancurile vulcanului Kilauea, pentru a se stabili existența și poziția exactă a rezervoarelor subterane de lavă.

O dată determinat cu precizie amplasamentul depozitelor subterane, s-ar putea porni la utilizarea directă a acestor rezervoare naturale de căldură, la producerea de electricitate «vulcanică» prin uzine energetice cu funcționare continuă.

Monștrii din adîncuri se zburcună și în furia lor oarbă trîmit la suprafața fluvii de jăratec. Dar, pe crestele vulcanilor, savanții ascultă bătăile inimii lor. Ei scrutează viitorul, pregătindu-se să încâtușeze aceste forțe încă nestăvilite ale naturii.

RADU NOR

CORRIDA

FIESTA BRAVA

Desigur, ca să înțelegi Spania — a scris unul dintre cei mai mari istorici ai sărbătorii curajoase (fiesta brava) — trebuie să înțelegi și luptele cu taurii. Sunt atât de profunde și numeroase rădăcinile corridei, încât nici o fază a vieții spaniole, de la artă și industrie la comerț nu-i scapă acestei influențe. Poate că aceste rădăcini au cu Spania aceeași relație intimă pe care o aveau olimpiadele cu Grecia antică.

Este un ritual crud, deformat de mult romantism, un spectacol în care spaima e luată de mulți drept artă. Cultul onoarei, bărbăției și cultul morții au putut crea ritualul acesta cu brutalitatea sa, compensată de frumusețea efemeră; glorificarea curajului și a disprețului pentru moarte oferea un portret viu al valorilor celor mai apreciate în Spania.

Nici un alt animal nu era mai adecvat să însoțească omul în sărbătoarea spaniolă a curajului și a morții, ca taurul curajos — simbol al forței.

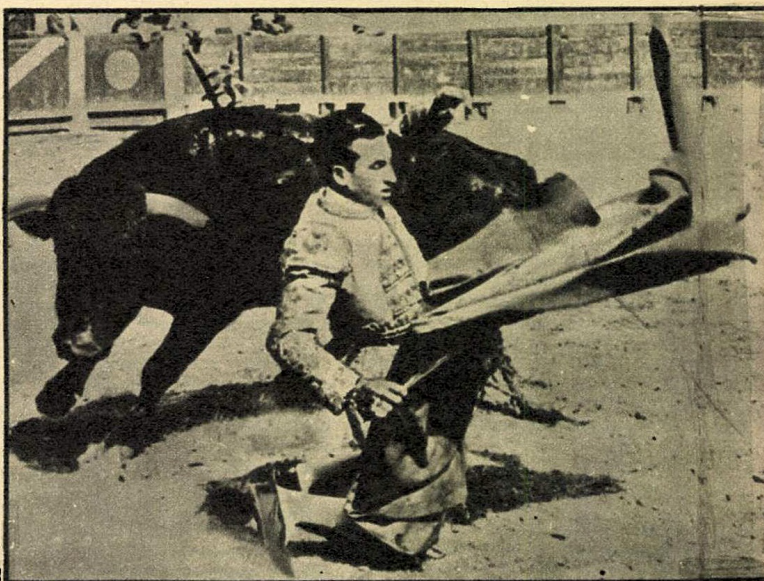
Dar caracterul spaniol nu putea perpetua sacrificarea taurului «bravo» (curajos) fără să pună în acțiune marca virtuților hispanice.

Acum, înainte de a muri, taurul avea posibilitatea să rănească sau ucidă pe omul care avea pretenție să-i ia viața. A fost un gest demn de orgoliul spaniol, care a transformat sărbătoarea «brava» în ceva mai mult decât un sport sau un spectacol, *plaza de toros* în ceva mai mult decât un teatru, *corrida* se transformă într-un ritual rigid, condus de norme și tradiții, iar taurul în

«Joselito» se ororizau văzând curajul lui Belmonte. Fără nici o tradiție de toreadori, a reușit singur și, când s-a retras, modificase toate canoanele artei. Așa cum eleganța lui Joselito simbolizase grația unei epoci care murea, Belmonte părea să anunțe începutul unei noi lumi.

Un alt idol al spaniolilor, apărut tot în secolul XX, a fost *Manuel Rodriguez — «Manolete»*. Avea ochi negri și triști și o față melancolică. A fost numit de aceea «Cavalerul tristei figurii». 7 ani a dominat figura sa tristă și solitară. Când a murit «Manolete», în 1947, părea că moare cu el și o parte din Spania.

Manuel Benitez — «El Cordobes» va reprezenta apoi, cu victoriile sale, o nouă epocă. Epoca turismului și a emancipării tinerilor spanioli. Între Spania și America de Sud, «El Cordobes» are mai mult de o sută de corride pe an. Răpune mai mult de 200 de tauri și se expune mai mult de 200 de ori la pericolul de a fi ucis. În 1965 a avut 111 corride numai în Spania, bătând recordul lui Belmonte.

ceva mai mult decât un accesoriu al vanității omului.

Împ de 17 secole *corrida* a fost distracția principilor și nobilimii. Dar cu timpul se desemnau noi curente, iar adepții lor au introdus în luptele cu tauri concepte de grație și eleganță, spectacolul acesta dându-i Spaniei un nou filon de eroi naționali, oameni ca *Joaquin Rodriguez — «Costillares»*, pictat de Goya, *Rafael Sanchez — «Legar-tijo»*, care a ucis 4 867 tauri în 42 de ani, *Manuel Garcia — «El Espertero»*, acclamat într-un cântec ca «rege al tuturor toreadorilor».

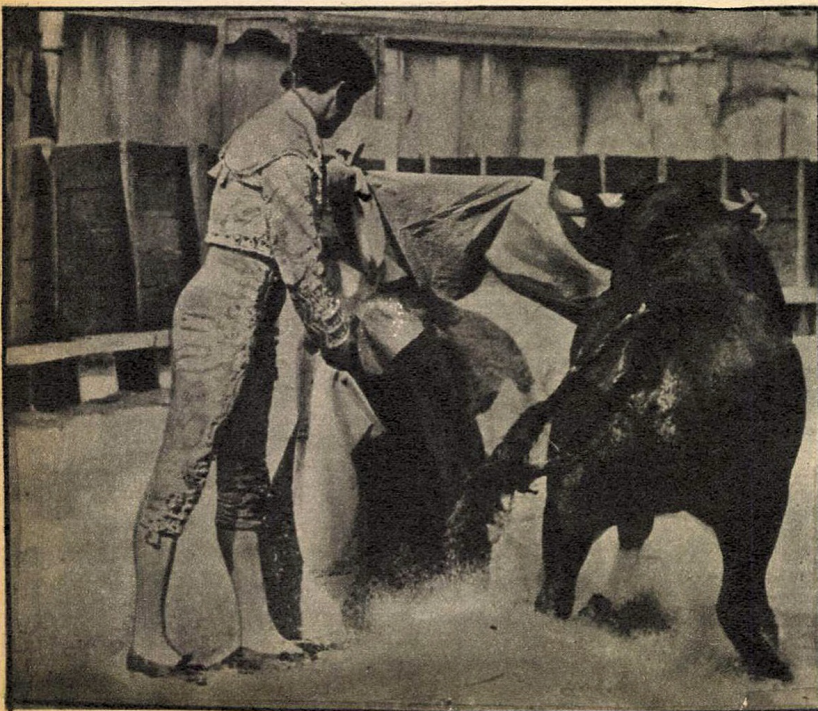
După primul război mondial, sărbătoarea spaniolilor a fost dominată de un bărbat considerat ca toreadorul cel mai mare al istoriei: *Jose Miguel Gomez y Artego — «Joselito»*. Fiu, nepot și frate de toreadori, a sărit într-o arenă (cea din satul lui) la nouă ani și și-a început cariera la 12 ani. La 16 ani a înfrânt 6 tauri, înainte de 21 a fost acclamat ca figura cea mai mare pe care a produs-o această sărbătoare. Cu eleganța lui senină și frumusețea clasică a mișcărilor părea că exprimă idealul unei lumi care murea. Când pierrea, în 1920, Spania întreaga spunea că nici un toreador nu va mai fi ca el.

Locul i-a fost luat de un băiat urît, cu un tic nervos și picioare strimbe, *Juan Belmonte*. Oamenii care admirașeră frumusețea rece a artei lui

Cu un an înainte, la 20 mai 1964, în arena de tauri din Madrid, *Manuel Benitez — «El Cordobes»* fusese consacrat omoritor de tauri; 20 de milioane de spanioli așteptau înfrigurat rezultatul coridei. Astăzi, «El Cordobes» poartă pe corp cicatrice de la 19 lovituri de coarne. Două au fost pe punctul de a-l ucide. «El Cordobes» însă continuă să fie o prelungire a unei legende crude, un toreador a cărui putere de atracție se extinde dincolo de arenele de tauri și deșteaptă un ecou în inimile milioanele de spanioli obișnuiți.

...Timp de 17 secole, a fost, cum am mai spus, un fel de amuzament al nobililor și principilor *Francisco Romero* și câțiva discipoli au convertit apoi «taurul brav», al cărui strămoși alergau liberi pe câmpurile din Iberia. Simbol al forței și al hărniciei, taurul a fost din antichitate obiect al venerației omului. Cu zece mii de ani înainte de *corrida*, omul preistoric l-a omagiat pictând imaginea lui sălbatică pe pereții cavernei. Indieni și persani i-au adorat imaginea în temple. În Spania el a generat însă un altfel de cult. În ciuda venalității, a corupției și frondelor, spectacolul a cărui inovație simbolică era așteptată cu vie emoție în arene, era o manifestare constantă și fidelă — dincolo de suferință și ritual — a caracterului mândru spaniol.

ANA GIUGARIU

MICRO DOCU- MENTAR

O primă confruntare cu taurul curajos (1). Lupta devine tot mai palpitantă. Între forța taurului și agilitatea toreadorului nu mai există decât un obstacol — capa roșie (2).

După o scurtă răscuire pe genunchi, toreadorul va porni din nou în urmărirea adversarului (3).

Această splendidă «manolețina» amin-

tește de celebrul Manolete. Execuția ei este foarte dificilă (4).

O spectaculoasă «veronica» (5). În jocurile lor, copiii spanioli simulează deseori luptele cu tauri (6).

Iscușiții maeștri țesători din vechime au surprins pe acest goblen o scenă de corrida jucată de copii (7).

Orașul Pamplona în timpul unei fieste (8).

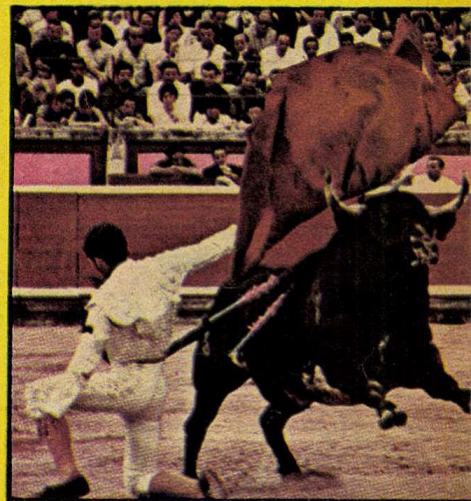

Luptele cu taurii constituie divertismentul național al spaniolilor.

Spectacolul este prezidat de corregidor. Mai întâi are loc defilarea de picadores, banderilleros și toreros. Picadores sînt înarmați cu lance. Ei trebuie să întepie taurul în umăr, cu lancea, numai sub piele, fără a pătrunde profund în carne. Acesta este primul act al tragediei. Apar apoi agili banderilleros. Fiecare dintre ei dispune de cite o pereche de bastoane (66 cm lungime) frumos ornamentate iar la vîrf cu țepi. Banderilleros așteaptă taurul infuriat cu brațele ridicate, trec cele două bastoane pe deasupra coarnelor și le înfig cite una în umerii animalului, exchivîndu-se printr-o săritură în lături. Primului banderillero îi urmează alții pînă cînd furia taurului ajunge la culme.

Torrero intră în arenă ultimul, saluînd publicul. El ține în mina dreaptă espada (sabie scurtă și masivă). În mina stîngă ține muleta (o capă roșie) pe care o opune furiei animalului. Torrero fixează de la distanță locul unde trebuie să lovească cu siguranță. Lovitura de grație se numește suerte, și în momentul cînd o aplică, torero nu trebuie să schițeze nici un moment de incertitudine, deoarece taurul l-ar ridica imediat între coarnele sale și l-ar omori. Loviturile frumoase sînt salutate de public cu strigăte de: bravos, bravos și vivat!

Marii pictori, poeți și romancieri Francisco de Goya, Picasso, Garcia Lorca, Hemmingway ș.a. au imortalizat în opere

Toreadorul mulțumește publicului pentru aplauze.

de seamă chipuri și pagini vibrante din istoria coridei.

Dar luptele cu tauri nu sînt cunoscute numai în Spania.

În Grecia, de pildă, s-au găsit basorelieuri care reprezintă lupte cu tauri. În Larissa și Tesalia, taurilor li se dădea drumul în arenă, iar ostași călări li hărțuiau pînă ce animalele oboseau. Atunci, le ucideau cu lancea, fără a coborî de pe cai.

«Dincolo de Pirinei, coridele datează din antichitate. S-au bucurat de mare interes chiar sub dominația maurilor. Pînă în secolul al XVIII-lea, taurii nu erau atacați decît de pe cal, cu lancea, apoi apărură picadorii și banderilleros, urmați de toreros.

«Joaquín Rodríguez, creatorul jocurilor moderne, este și inventatorul principalelor suerte (lovituri).

«Coliseo del Torrero» din Madrid este cea mai mare arenă pentru lupte cu tauri. «Se spune că Andaluzia este regiunea unde cresc cel mai «sălbatic» tauri care, abia la vîrstă de 5 ani, devin buni pentru luptă.

Pentru copiii din mediul rural *sînt* importante în primul rînd acele reguli care obligă pietonii de pe o șosea, fără trotuare, să circule cît mai aproape de marginea din stînga a șoselei sau pe potecile laterale. În cazul în care există trotuare, circulația pietonilor se face numai pe aceste trotuare.

Sint oare anvoie de reținut regulile de circulație? Nu. Se pare însă că, pentru unii, sint mai greu de aplicat. Dacă însă astăzi faceți eforturi pentru a le respecta, mine ele vor deveni o obișnuință. Încercați!

Locot. ION ȘERBĂNESCU
Lt. major IOAN FONOS

...A doua dată l-am întâlnit pe
un teren de handbal unde jucau...
fotbal cu Vil-a Bx pe la Vil-a Ar.

— Afară de fotbal, ce mai știe?
— A fost azi un 9 la română și
un 10 la fizică.

MIRCEA POPESCU

**De aici începe drumul spre marile
nașdione**

● Voleai mai are, spre deosebire de celelalte jocuri de echipă, o caracteristică: formațiile nu se înfruntă «om la om». Între ele se află fileul. Întrecerea în ceea ce privește forța, îndemânarea, curajul, fentele se face prin intermediul mingii. În acest caz poate fi vorba de curaj sau de fente? Desigur. A «scotea» o minge prin plonjon e uneori un act de mare curaj. Jucătorul care «trage» peste fileu are posibilitatea să fenteze. El schimbă fulgerător mina dreaptă cu cea stângă, sau în loc să tragă împinge mingea ușor, «săltat», peste plasă sau, în fine, pentru a înșela blocajul adversarilor, se prefacă că trage, lăsând însă ca «bomba» să fie expediată de alt coechipier.

INVITAȚIE LA DRUMETIE

POIENILE CU NARCISE

Despre frumusețile peisajului patriei noastre au vorbit cu admirație numeroase personalități ale tuturor timpurilor, începând cu Herodot și Ptolomeu. «Străinii — spunea Tudor Arghezi — vin să vadă basmul românesc». Și tot el continua, lărsind o invitație către toți locuitorii plaiurilor carpatine: «Dar până ce toate popoarele lumii vor trece prin acest basm, este o datorie a fiecărui român să-și cunoască patria, una dintre cele mai frumoase de pe pământ».

Subscriind la această invitație la drumetie, la cunoașterea frumuseților peisajului nostru, o reînnoim acum, în miezul acestei primăveri. Și pentru ca ea să fie mai convingătoare pentru voi, începând cu acest număr vă vom prezenta cele

mai interesante comori ale acestui peisaj, adevărate minuni ale naturii, în preajma cărora puteți să faceți popasuri mai îndelungate, să le cercetați și să le admirați.

Probabil că unii dintre voi au și încrunțat din sprincene, a mirare: «Cum, există mai multe asemenea poieni? Că noi am auzit numai despre una, cea de la Vad, aflată la poalele Făgărașului, în apropiere de Sercovia».

Da, există. E adevărat, la Vad se află cea mai mare și mai cunoscută dintre toate. Aici, pe o suprafață de aproape 10 ha, narcisele formează în fiecare primăvară un uriaș covor alb. O mică operație aritmetică ne poate da numărul lor aproximativ. După cum știți, un hectar are 10 000 m.p. Și cum pe

un m.p. se găsesc 25—30 asemenea flori, înseamnă că la Vad înfloresc în fiecare primăvară peste 2 000 000 de narcise.

Plantă de origine mediteraneană, narcisa a găsit la poalele Făgărașului clima prielnică pentru a se dezvoltă. Dar ea crește și în alte părți ale țării.

A doua poiană cu narcise se află în apropierea comunei Intregalde (între Alba Iulia și Aiud), pe Piatra Cetii, acoperind peste 8 ha din spinarea domoală a dealurilor.

Sintem convinși, mulți dintre voi ați vizionat celebrele sculpturi ale lui Brâncuși, aflate la Tg. Jiu. Știți însă că în apropiere, lângă satul Ciocirlău, se află o altă poiană cu narcise?

În sfârșit, la Negrești (35 km sud de Pitești), în lunca Dimbovnicului, pe o suprafață de aproape un hectar cresc mii de narcise, care prezintă față de toate celelalte o curiozitate: ele nu sînt albe, ci... galbene. Oamenii de știință le consideră relicve din prima fază a cuaternarului, ceea ce a mărit și mai mult interesul pentru ele.

Știm că vă plac florile. Și excursiile. Tocmai de aceea nu ne îndoi că și în acest an poienile cu narcise vor primi vizita voastră. Nu uitați însă ceva foarte important: admirați-le, dar nu le smulgeți. Poienile cu narcise sînt declarate monumente ale naturii, pe care și voi trebuie să le ocrotiți.

SEVER NORAN

AMFO- RA SA BINA

UN
SERIAL
DE
AVENTURĂ
ȘI
DETECTIVISM
DE
POP
SIMION

17. UN DINTÉ SI ÎNCĂ UNUL

Întia grijă a vericului Mircea a fost ca bătaia pe care o dezlanțuie, «caftul» din celatea-muzeu, să nu lase urme; a ales, de aceea, stilul «berbec», bazat pe puternice lovituri cu capul, din avînt, aplicate la părțile moi, în stomac, la plex, ca cel atacat să fie silît la aplecări succesive, în poziție de ghemuire, iar puștii să-i poată sări în spinare, să se afirne de el ciorchine, să-l doboare prin greutatea trupurilor lor. Omul cu mustăți groase, în ciuda staturii sale mici, avea forță în brațe (ca orice lucrător cu hîrlețul); care cum nimerea în minile lui mari, ca niște lopeți, se vîlcărea, striga ca din gură de șarpe. Vericul Mircea s-a oprit pentru o clipă, din atac, a respirat adînc, după care le-a ordonat aliașilor lui: «Atenție la vînății! Feriți-vă mutrele!» A respirat iar din toți bojocii, după care și-a așezat palmele în creștelul capului, puse cruciș, înclăștate strîns, deget cu deget, ca să-și apere mai bine fruntea și moalele capului de noul val de bufnituri în stil berbec pe care avea de gînd să-l dezlanțuie; își luă un și mai mare teren de avînt, iar loviturile lui berbecuștii erau acum mai rare, însă incontestabil mai tari, icnite, aplicate exact unde doare mai rău, în furca pieptului, la lingurică. Omul cu mustăți groase avea să facă însă cunoștință și cu ploaia de pumni, cu seriile de «carate» date cu latul minii, execuții judo (arta supleții), lovituri jiu-jitsu, felurite piedici și fente ale micilor luptători, toate astea l-au infuriat la culme pe săpător, l-au pus pe alergătură, s-a trezit că sare ca un țap înjunghiat, să pună mîna măcar pe unul dintre cei patru împielitați. Începu să azvîrle cu bolovani, într-o pierdere a minții, să se arunce ca o panteră după copiii care se resfirau în toate părțile. Reveneau însă iute, cînd unul, cînd altul, să-l atingă pe urît exact unde acesta nu se aștepta, ceea ce trezea în respectul și mai mare minie, gesturi necontrolate, decizii lipsite de inteligență. La o astfel de decizie s-a aruncat cu disperare după fața-băiețoi, sperînd s-o apuce de redingola de catifea; Amazoana s-a ferit cu istețime, fîntînd, iar omul cu mustață groasă a aterizat pe burtă, în patru labe, ca un broscoi, drept în jgheabul unui apeduct, făcut din lespezi de granit, în patru fete, de romani. Urmarea fu că bietul om și-a spintecat buza de sus și i-a picat pe loc dintele metalic, de vîplă, pe care și-l pusese cîndva de frumusețe, să strălucească sub sîrful stîng al mustății. Sabina și scatiții s-au declarat să facă pace, însă omul pățit își vîrî dintele căzut într-un

buzunar al vestei, lîngă ceasul cu lanț, după care începu să-i ocarască pe ștrenari, să-i scuie prin buza lui de iepure, care singera abundent. Scatiții Amazoana îl luară în mijloc pe furios, jucară tontoroiul strigînd astfel:

Na un blid de lînte

Și ți-o crește un dinte...

Atunci apără Joo Gurămică; copiii amuțiră (nu de frică, de neașteptata apariție a misteriosului personaj), în timp ce omul cu mustăți se căzni să-și smulgă de pe tureatca cizmei curelușă cu care voi Nițeluș-Purceluș să-l imobilizeze; reuși s-o scoată, o făcu ghem, o vîrî în buzunar, după care dădu să plece. Îl opri vocea lui Joo:

— Te-ai distrat bine, Voștinar?

— Du-te dracului.

— Așa dă mereu în mîntea copiilor, comentă Joo, adresîndu-se celor mici, pe care li și întrebă: — Dar voi cine sînteți? De unde veniți? Ce căutați?

— Niște pui de lelel, bombăni Voștinar prin buza lui de iepure. Niște smintii. Niște răufăcători. Lovesc, atacă, strică tot.

— Gura! La lucrul, îi puse Joo în vedere.

— Mie să nu-mi comanzii, se răzvrăti Voștinar.

— Vorba asta mi-o plătești tu cu virf și indesaț. S-a terminat cu zeita. Întărcăm delfinii. Dau în vileag toată excrocheria.

Cu aceste spuse săpătorul cu mustăți groase se îndepărtă suflînd ca o locomotivă; Joo îl urmări cu privirea, parcă amuzat de ceea ce aude, după care zise:

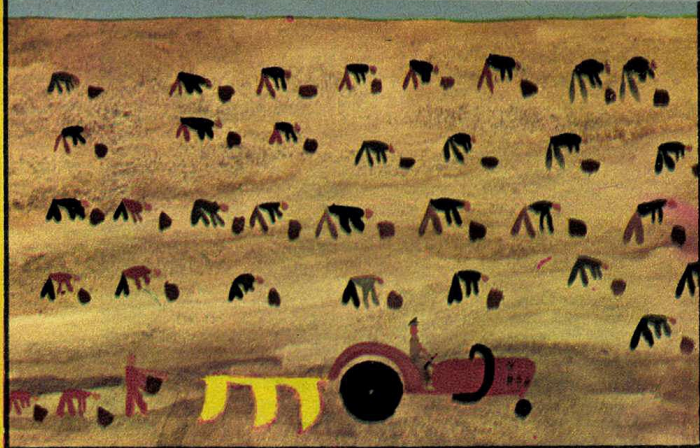
— Îi lipsește bietului om o doagă. Ce ar fi să mîncăm niște smochine? Ia, domnișoară. Serviți, băieți. După aia facem o riscă. Dăm cu banul. Care dă întii?

Cei patru primiră jocul, rupseră din legătură cite o fructă uscată, stafidită și zaharată, făcîndu-și semne pe ascuns. Plimbăru prin gură smochina, lovîră cu banul, însă mîntea le era muncită de aceleași întrebări formidabile. Cu ce fel de zeită s-a terminat? (o fi Hera). Care-s delfinii întărcăți? La ce excrocherie se referea Voștinar? Ce ascunde felul de a fi prietenesc a lui Joo? Dar smochinele? Cu acestea vrea să-i cîștige pe expediționari?

— Oool, se miră Adrian de ceea ce descoperi; mușcînd din smochină, îi rămase în fructa zaharată un dinte lătareț de lapte.

În zona ruinelor apără pipa lui Dim Epsilon și chelia lui Leon Gaspar, lustruită din mers cu știuta batistă roșie, de docher.

(Va urma)

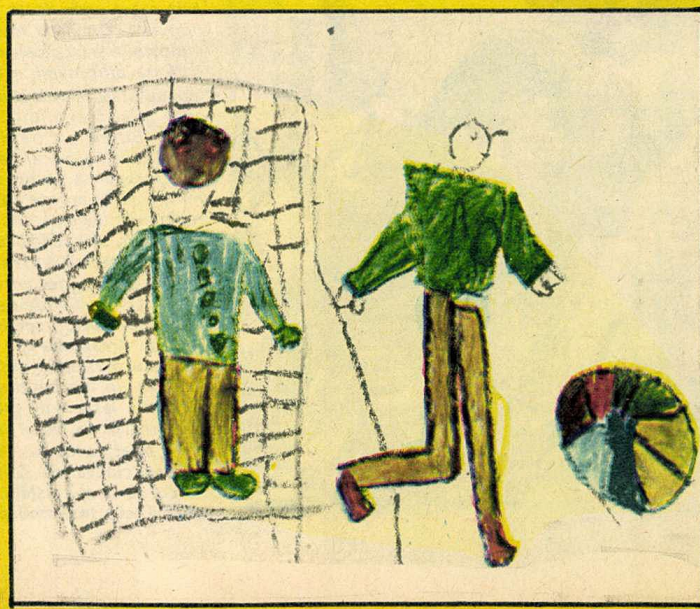
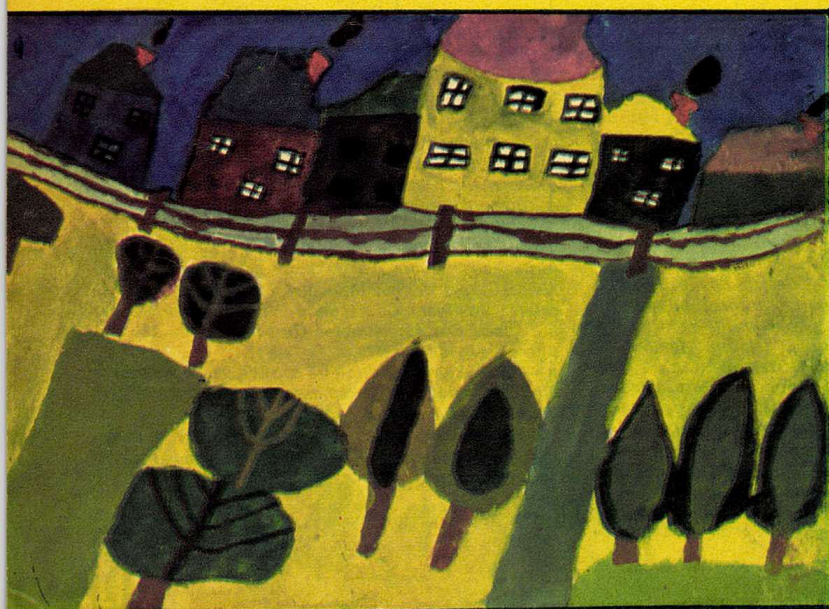

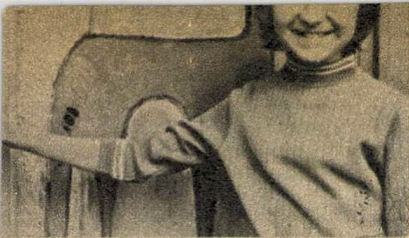
Galeriile de ARTĂ „CUTEZĂTORII”

LA MUZEUL SATULUI.
Popescu Mircea, cl. a VIII-a,
Șc. generală nr. 80, București.

LA CIRC. Elena Tudor, cl. a V-a, Casa pionierilor — Pitești (1).
PRIMĂVARA PE CÂMP. Janoš Zengráff, cl. a V-a B, Liceul Miercurea Ciuc (2).
PEISAJ DE PRIMĂVARĂ. Victor Teodorescu, cl. a VIII-a, Șc. generală nr. 75,
București (3).
COPACI ÎNFLORIȚI. Georgeta Nica, cl. a III-a A, Șc. generală nr. 2, Suceava (4).
ORAȘUL. Lucreția Diaconescu, cl. a IV-a, Vulturești — Argeș (5).
FAZĂ LA POARTĂ. Alexandru Grigorescu, București (6).

Mama

Cine este la ușă?
Pîlpîie o flacăară,
E seară deplină,
Un vînt adie
Întunericul s-a lăsat
Totul e pustiu
Și învelit cu manta unei povești.
Copacii se leagănă
Fosnindu-și frunzele și florile
primăverii.

Și totuși la ușă e cineva.
Cine este la ușă?

Ușa s-a deschis
Și umbra unei femei
Se apropie de mine
Cine e?

E Ea.
Și Ea cine e?
Ea este o femeie
Cu care privesc
Pe fereastră
Prima seară de primăvară.

PATRICIA COMAN
cl. a III-a,
Șc. generală nr. 11,
Ploiești

NATURĂ ÎN NOAPTE

Sub vălul serii nesfîrșit
se-aud culorile șoptind.

Se-aud cămilele de valuri
cum somn înolăcesc pe
maluri.

Și-a nopții tină ră crăiasă
petimpla lebedei visează...

RODICA ABAGIU, cl. a V-a B, Șc.
generală nr. 186, București

PRİ- MĂ- VARA

A venit iar primăvara
Să ne-mpodobească țara
Cu podoabe colorate
De prin colțuri neafiate

les gizele la plimbare,
Melcii cu casa-n spinare
Să se bucure de soare.

Tu pădure-ghiocel,
Pe cimpîi se joacă miei
În clinchet de clopoței.

Zărzărul cel mic și fraged
Azi s-a speriat de-o boare
Și s-a îmbrăcat îndată
Cu-o mantie roz, de floare.

CRISTINA PICIORUȘ
cl. a IV-a,
Lic. Spiru Haret, București

CĂSUȚA CU ADRESE

Florentin Jigoreanu — Str. 6 Martie
nr. 54, com. Vladimirescu, jud. Arad —
mărci postale.

Georgeta Radu — com. Tișeu, jud. Bu-
zău — corespondențe, ilustrate.

Florica Rodica — Str. Plugului 38, jud.
Vaslui — fotografii cîntăreți de muzică
ușoară.

Cristina Teodorescu — Calea Flo-
reasca nr. 134, ap. 24, Sector I, București
— mărci postale.

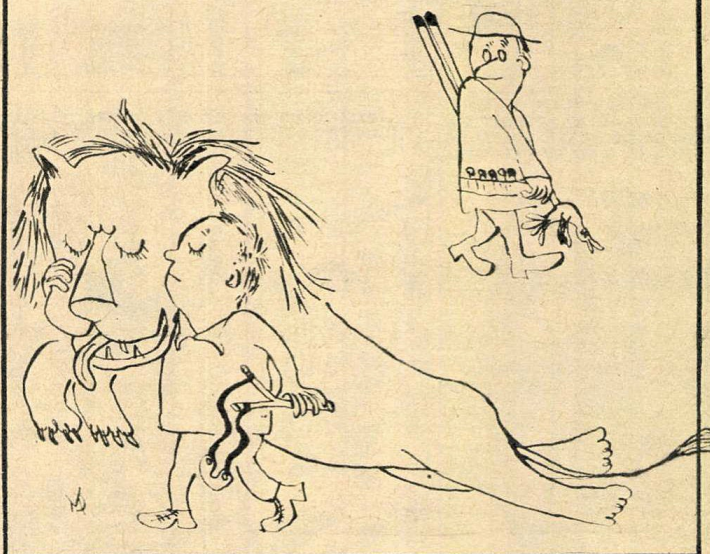
Cristina Berki — Str. Principală nr. 79,
com. Sîncrai de Mureș, jud. Mureș —
fotografii actori.

Adrian Podeanu — Str. Unirii, Bloc 39
ap. 54, Tg. Jiu, — ilustrate.

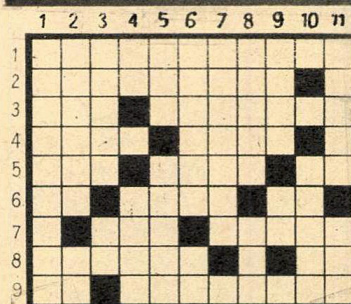
Aurelia Pop — Str. Ciheiului nr. 8,
Oradea, jud. Bihor — cîntece, fotografii
de actori.

Ștefan Pătrăscu — Str. Caracal nr. 50,
Craiova, jud. Dolj — literatură, ilustrate.

FĂRĂ CUVINTE VASILE MÎNDRĂ-CRĂIȚĂ

ORĂ DE CHI- MIE

PERIOADE — 1) Amenajate și dotate cu vase și aparatură necesare analizelor chimice; 2) Cicluri nesaturate în chimia organică; 3) Oxid de calciu; Element chimic folosit la construcția celulelor fotoelectrice pentru radar. 4) Trecut cu vedere; Orz încolțit, conținând amilază, enzimă sub acțiunea căreia se formează din amidon, dizaharidul maltoză. 5) Mamifer din Tibet; Graftul din... lemn! (pl.) Pește... scos din H₂O! 6) Stronțiu; Piatra de-ncercare... la chimie! (pl.) Pămînt și H₂O! 7) Valență... la apă! (abr.) A descoperit radioactivitatea indusă. 8) Curs de apă la care substanțele toxice și radioactive au fost îndepărtate și inactivate; Azot și sulf. 9) Radium; Acoperit cu un strat dintr-un metal prețios.

GRUPE — 1) Renumit învățat francez, unul din fondatorii chimiei moderne. 2) Specialist în prelucrarea cuprului; Protoactiniu. 3) Acid slab, cu proprietăți dezinfectante; Vanadiu și Uraniu. 4) Cromat... la mijloc! Metal prețios (Fem.) 5) Par întors; Tine de o moleculă gram. 6) «Sistemul lui Bohr»; Tîrg. 7) Gigant chimic în combinație tetravalentă. 8) Măsurî vechi de capacitate; Insulită lângă Noua Caledonie. 9) Acesta (pop. inv.); Iridiu. 10) Bază în chimia organică. 11) Cuptor de laborator; Răsărit. Cuvinte rare: IAC, UEN.

TEATRUL DIN PEȘTERĂ

În Ungaria a fost elaborat recent programul pe anul 1969 al teatrului «subteran». În timpul verii, acest teatru cu o capacitate de 1 000 de locuri funcționează într-una din cele mai importante săli ale celebrei peșteri de stalactite și stalagmite din Aggtelek. Aici se dau concerte cu concursul cîntăreților de operă. Programul pe anul acesta va începe la 25 mai cu «Orfeu în infern» de Offenbach. În plus, el va cuprinde fragmente din două opere de Richard Wagner, precum și «Tedeumul de la Budavar» de Zoltan Kodály.

CEL MAI LUNG POD SUSPENDAT DIN EUROPA

În curînd, la Lisabona, va fi pus în funcțiune cel mai lung pod suspendat din Europa. Acesta trece peste riul Tago, unind capitala Portugaliei cu orașul Almedo. Lungimea deschiderii podului este de 2 278 m, înălțimea terasamentului deasupra nivelului apei 70 m, iar înălțimea fiecărui pilon de 190,5 m.

ÎN ANGLIA...

a început să joace o echipă feminină de fotbal, denumită «Leton Ladies». Cei mai înfocați suptori ai echipei sînt — ați ghicit? — copiii jucătoarelor.

LA SAN DIEGO

în S.U.A., o maimuță, pensionara grădiniî zoologice din San Diego, este dotată cu capacitate neobișnuite. Ea poate, de exemplu, să stea ore întregi cu o carte în mînă, ca și cum ar citi...

O FETIȚĂ DE PATRU ANI ÎNVAȚĂ JIU-JITSU

Linde Günther din Offenbach (R.F.G.) este deținătoarea titlului rar pentru o femeie, de maestră internațională de jiu-jitsu, gradul III, adică posesoarea cordonului negru cu trei dungi. Linde Günther a fost totuși înfrîntă de fiica ei, Ariane, în vîrstă de 4 ani! (Ariane a fost ajutată de tatăl ei, Heinz Günther, maestru de jiu-jitsu gradul V internațional, luptător de judo și karate...

ARCAȘII LUI ȘTEFAN CEL MARE

Scenariul: COSTACHE ANTON Desene: ALBIN STĂNESCU

REZUMATUL CAPITOLULUI PRECEDENT

CÎTIVA BOIERI, PENTRU CARE DOMNUL ȚĂRII ERA PREA OBOSITOR, PREA STRĂSNIC, CHELTUIA PREA MULȚI BANI PENTRU BISERICI ȘI MĂNĂSTIRI, ȚINEA PREA MULT CU POPORUL, URZESC SĂ-L ÎNLĂTURE PRIN OMOR, LA PUTNA. CĂPITANUL COSTEA GINJU, ADUCE ÎNSĂ VESTEA CĂ RĂZBOINICII LUI MAMAC-HAN AU PORNIT SĂ PRADE MOLDOVA. MĂRIA SA VOĐĂ ȘTEFAN NU MAI RĂMINE LA PRÎNZUL CARE SE PREGĂTISE ȘI ASTFEL MIȘLEASCA FAPTĂ A BOIERILOR TRĂDĂTORI E ZĂDĂRNICITĂ.

— A FOST O VARĂ MĂNOASĂ. O SĂ AVEM BUCATE TOT ANUL.

— MAMĂ, COLO PE DEAL S-A APRINS CEVA.

— E SEMN DE MARE PRIMEJDIE. TREBUIE SĂ PORNIM ÎN BEJENIE!

PĂRĂSINDU-ȘI GRABNIC VETRELE, OAMENII ÎNCEARCĂ SĂ-ȘI SCAPE VITELE ȘI BRUMA DE AVUT CE AU PUTUT LUA, AFUNDÎNDU-SE PE POTECI STRÎMTE, ÎN UMBRA CODRILOR.

IUȚI CA VÎNTUL, CĂLĂREȚII LUI MAMAC-HAN AU APĂRUT ȘI S-AU RĂSPÎNDIT SĂ PRADE, ÎNFIGÎNDU-SE CA NISTE SULȚI DE FOC PÎNĂ DEPARTE ÎN ȚINUTURILE MOLDOVEI.

ÎNCĂRCÎND PRADA ÎN CĂRUȚE UȘOARE, CU ROTI ÎNALTE ȘI COVILTIR, LUÎND ÎN ROBIE FEMEILE TINERE ȘI FETELE, EI LĂSAU ÎN URMĂ PRJOL ȘI MOARTE.

DAR LA ÎNȚIUL POPAS, MĂRIEI SALE SION SIDI-AHMED, FRATELE PREA PUTERNICULUI ȘI TEMUTULUI MAMAC-HAN, I S-AU ADUS ȘTIRI DELOC LINIȘTITOARE.

ÎN URMĂ ȘI ÎN FAȚĂ, ȘI PELATURI AU APĂRUT OȘTENI NEÎNFRICĂȚI CARE ȘTIAU SĂ MÎNUIASCĂ DEOPOTRIVĂ ARCUL, PALOȘUL ȘI GHIOAGA BĂTUTĂ ÎN ȚINTE. EI AU ÎNCHIS TOATE DRUMURILE DE ÎNTOARCERE.

Cutezătorii 17

Redacția: București, Piața Științei nr. 1, telefon 17 60 10. Redactor șef: Mihai NEGULESCU. Redactor șef-adjunct: Petre GHELMETZ. Secretar general de redacție: Ovidiu ZOTTA. Administrația: Editura Știința, București, Piața Științei nr. 1, telefon 17 60 10. Tiparul: Combinatul Poligrafic CASA ȘTIINȚII. Redactor de număr: Al. Dinu Iliriu. Redactor artistic: Pompiliu DUMITRESCU. Tehnoredactor: Rozalia BARANY.

Abonamentele se primesc de către oficiile și agențiile P.T.T.R., de către factorii postali și difuzorii de presă.

1 leu

(VA URMA)